

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Penetracija tujega kapitala

V našo državo se nevdružno nadaljuje, napram prvemu desetletju s to razliko, da sedaj prihajajo Angleži, Amerikanci, Francozi in Švedi s svojimi kapitali že osebno v naše kraje, dočim je doslej prihajal tuji kapital v našo državo s posredovanjem Dunaja in Pešte, ki sta kot posredovalca imela lepe dobičke.

Plasiranje tujega kapitala v državi, ki je bogata na prirodnih zakladih, a revna na kapitalu, ima gotovo svoje dobre strani, ker narodno gospodarstvo nujno zahteva aktivnost narodnih bogastev. V naši državi se je tuji kapital tekom prvih let po prevratu uveljavil predvsem v formiranju denarnih zavodov. Kasneje je zavladal nad našo šumsko industrijo. Naša največja šumska podjetja financira tuji kapital, proti kateremu je bil domači kapital brez moči deloma radi nedostatkosti deloma pa radi medsebojne sebičnosti in zavisti, ki je preprečevala, da bi se s fuzijo obstoječih kapitalov omogočil plasman nacionalnih finančnih virov v razne investicije. Tuji kapital je — kakor že rečeno — prihajal k nam preko Dunaja in Pešte, ker je bila v prvem desetletju tujina zelo slabo in zelo neobjektivno poučena o naših gospodarskih priklakah.

Z letošnjim letom pa se je položaj znatno spremenil in nastal je preokret, ki pomeni sicer znaten napredek za naše narodno gospodarstvo, ki je pa na drugi strani žalostno spričevalo za naš domači kapital. Dočim so prejšnja leta mogli veljati izgovori o revnosti našega finančnega trga, o pomanjkanju kredita itd., teh kaj danes ni več. Kapitala je dovolj, tudi kreditne prilike so znatno boljše. Dočim je bilo v prvih letih hranilnih vlog komaj po kakih 10 milijard Din, so narasle v l. 1928 že nad 17 milijard in bodo letos prekoračile 20 milijard. Vključ temu pa je treba še vedno konstatirati pasivno resistenco domačega kapitala, ki mirno gleda na tujega kapitala v našo državo.

Tuji kapital, zlasti ameriški, francoski, angleški in švedski kaže letos velik interes za naše rudarstvo, ki po svoji ogromnosti seveda zasluži največjo pozornost. Velika ameriška rudniška tvrdka »The American Smelting and Refining Co.« z osnovnim kapitalom 220 milijonov dolarjev je dobila koncesijo za eksploatacijo rudniškega terena v celem srezu Srebrenica v Bosni, kjer je svinčena, železna, srebrna, živosrebrena in tudi bakrena ruda. Ta družba ima v Ameriki nad 76 tovarn in topilnic bakra, železa in srebra. Investirala bo v Bosni nad 200 milijonov Din. »Société de Penarroye«, veliko francosko-špansko rudarsko podjetje v Parizu, z ogromnim kapitalom, je prevzelo rudnike magnezita pri Čaku ter dobila koncesijo za eksploatacijo ibarskega rudnega terena. Velika angleška rudarska družba raziskuje bakrene terene v južni Srbiji in bo ustavila delniško družbo za eksploatacijo oakenih rud v Jugoslaviji. Velika švedska tvrdka »A-B Electric Invest« v Stockholmu je že vzela v zakup večino

Dr. Schaubach — okrožni inspektor v Mariboru

KRALJEV UKAZ O IMENOVANJU OKROŽNIH INSPEKTORJEV.

BEOGRAD, 26. oktobra. Kralj je danes dopoldne podpisal ukaz o imenovanju okrožnih inspektorjev. Za okrožnega inspektorja dravske banovine v Mariboru je imenovan dosedanj veliki župan mariborske oblasti, g. dr. Schaubach.

Stanovanjski zakon bo ukinjen

POSEBNA MINISTRSKA NAREDBA O ZAŠČITI NAJEMNIKOV.

BEOGRAD, 26. oktobra. Davi se je vršila seja ministrskega sveta, ki se je pečala z vprašanjem podaljšanja zakona o stanovanjski zaščiti. Kolikor se je moglo zvedeti, bo zakon o stanovanjski zaščiti ukinjen. Zato pa bo s posebno ministrsko naredbo podaljšana na jemiška zaščita v gotovih pokrajinah oziroma krajih, kjer vlada še vedno veliko pomanjkanje stanovanj. Tamkaj, kjer bodo poizkušali hišni posestniki svobodno razpolaganje stanovanj zlorabljeni z neprimernim zvišanjem najemnine, ki ne bi bilo v nobenem razmerju z gradbenimi stroški in amortizacijo, bo imela vlada še vedno priliko, da zaščiti najemnike s primernimi odredbami.

Daladier o nalogah Francije

FRANCIJA NAJ STOPI NA ČELO GIBANJA ZA RAZOROŽITEV IN UNIJO EVROPSKIH DRŽAV.

PARIZ, 26. oktobra. Predsednik republike, Doumergue, je poveril sestavo nove vlade predsedniku radikalne stranke, Edvardu Daladieru. Na kongresu svoje stranke v Reimsu je imel Daladier važen in značilen govor, v katerem je izvajal:

»Zbornica je obsodila politiko desnice. Večina, ki je vrgla vlado, je levičarska in je zato dolžnost levice, da se združi in sestavi novo vlado. Nikakor se ne sme dogoditi, da bi radi osebnih malenkosti ostala oblast v rokah socializmov in nacionalistične reakcije. Slepi imperijalizem ki razpolaga žalibog s 60 milijardnim kapitalom, se trudi, da proda Evropo, mater znanosti, umetnosti in civilizacije. Predvsem je potrebno, da se odpravijo v Evropi vse carinske meje, kajti nove države, ki so nastale po vojni, vidijo v cariniku in vojaku edini izraz svoje nacionalne suverenosti. Gospodarska unija Evrope je nemogoča brez paralelne politične omejitve suverenosti posameznih držav.

Da pa se izvede ujedinjenje Evrope, je potrebno v prvi vrsti, da se dejanski prične z razoroževanjem. Ravno sedaj se vrši novo strašno tekmovanje v oboroževanju in stojimo pred sklenitvijo angleško-ameriškega svetovnega gospodstva na morju. Dočim državniiki stalno govore o Kelloggovem paktu, o Društvu narodov in o ujedinjenju evropskih držav, pa odgovarjajo na drugi strani generalitetni oficirji vseh držav s stalnim poviševanjem vojaških izdatkov. Francija namerava samo letos izdati za narodno obrambo 10 in pol milijarde fran-

kov, vrh tega pa še tri milijarde za utrditev mej. Francija mora spraviti svoj vojni proračun v sklad z današnjim stanjem v Evropi in se energično postaviti na čelo gibanja za razorožitev. Že sedaj se morajo pričeti pogajanja o razorožitvi vseh držav in sicer v pričakovanju onega važnega dne, ko bo moglo Društvo narodov postaviti skupno vojsko vseh narodov in samo razpolagati z njo.

Kongres radikalno-socialistične stranke je končno sprejel soglasno resolucijo, ki naglašja, da bo radikalna stranka storila vse, da pridobi vse levičarske stranke za stalni program in sicer na podlagi načel: ločitev cerkve od države, splošni mir, davčna pravičnost in socialni napredek.

Pouratek prestolonaslednika Umberta v Rim

BRUSELJ, 26. oktobra. Italijanski prestolonaslednik princ Umberto je odpotoval včeraj v Rim. Na kolodvoru sta se poslovila od njega belgijski kralj Albert in prestolonaslednikova nevesta, princezinja Marija Jose s spremstvom. Policija je izvršila obsežne varnostne odredbe, da prepreči morebitne incidente in je aretirala okrog 30 v Bruselju živčih Italijanov protifašističnega mišljenja.

Sovjetska vohunska afera na Poljskem

VARŠAVA, 26. oktobra. Oblasti so izsledile novo vohunsko afero, v katero je zapleteno tukajšnje sovjetsko

kaj mesecev prišlo v našo državo krog ene milijarde dinarjev ameriškega, angleškega, francoskega in švedskega kapitala za eksploatacijo prirodnih bogastev naše zemlje. Skrajni čas, da se zganejo tudi oni, ki razpolagajo z našim domačim kapitalom, ker se nam lahko sicer zgodi, da bomo popolnoma zamreženi s tujim kapitalom, ter od njega popolnoma odvisni ne le v gospodarskem, ampak koncem koncev tudi v političnem pogledu.

poslaništvo. Sovjetski vojaški ataše, polkovnik Besanov, je skušal pridobiti nekega aktivnega ulanskega oficirja, da bi mu preskrbel važne podatke o organizaciji poljske armade, ta pa je stvar takoj naznanil poljski vojaški oblasti. Sovjetski vojaški ataše je bil nato takoj odpoklican.

Popoln uspeh slovaških učiteljev v Mariboru

Navdušene ovacije pri koncertu. — Pozdravni govori pri banketu.

Koncert slovaških učiteljev je v Mariboru prav sijajno uspel. To je treba poudariti še posebno z ozirom na okolščine, pod katerimi se je vršil in sicer 25. v mesecu in pa, ker bil to že tretji koncert v mesecu. Maribor pa je sijajno dokumentiral svojo znano prijateljstvo do Čehoslovakov, pa tudi smisel za pevsko umetnost.

Koncert je otvorila češkoslovaška državna himna, na kar je spregovoril, toplo pozdravljen, o pomenu češkoslovaškega državnega praznika konzul Resl, meščanskošolski učitelj g. Šušteršič pa je podal zgodovino pevskega zbora slovaških učiteljev in orisal pomen pesmi za narodno kulturo.

Sledile so bajne slovaške, češke, poljske in jugoslovanske pesmi. Slovaški učitelji so želi cele salve priznanja, posebno mladina je bila včasih uprav elektrizirana miline slovaških melodij. Mariborski učitelji so tudi poklonili gostom krasen lorvorjev venec z jugoslovansko trikoloro.

Po koncertu, ki je v polni dvorani tako moralno kot finančno, popolnoma uspel, se je vršil na čast gostom prijateljski sestanek v kolodvorski restavraciji, ki je prav hitro in animirano potekel. Udeležili so se ga odboriki Lige s predsednikom dr. Pivkom, češka kolonija s predsednikom Franjom Burešom in podpredsednikom Ivanom Knopom, številni učitelji, kot zastopnik mestne občine šolski upravitelj Viktor Grčar ter češkoslovaški konzul dr. Resl.

Imenom Jugoslovansko-češkoslovaške lige je nazdravil gostom dr. Reisman, nakar so še govorili konzul dr. Resl, ter imenom učiteljev in mestne občine g. Grčar in za Slovaške predsednik zbora g. Dutka. Ob najlepšem razpoloženju in polni priznanja gostoljubnemu in bratskemu sprejemu v Ljubljani in Mariboru so se slovaški učitelji odpeljali ob 1. uri zjutraj z brzovlakom proti Dunaju domov.

Avtobusni promet na letališču

bo jutri, v nedeljo, zelo živahen. Od Glavnega trga bo vozilo 7 avtobusov, radi česar bo na progi II. vozil samo en avtobus, toda le do Glavnega trga. Tudi na progi V. bo ukinjen en avtobus, proga I. pa bo podaljšana do Nove vasi in Lajtersperga.

Igralce državne razredne loterije

obveščamo, da so srečke za V. kolo že prispele. Ker prične žrebanje že 7. novembra, prosimo igralce, da srečke čimprej obnovijo v upravi »Jutra« in »Večernika«.

Skromnost.

Klančnik je prišel k razpečevalcu radio aparatov: »Prosim vas, rad bi si nabavil detektorski sprejemni aparat za čim krajšo dolžino valov. Imamo tako tesno stanovanje.«

Na „postajališču“ sv. Bolfenk na Pohorju

Severno od Osojskega jezera se vleče v vzhodno-zapadni smeri v podobi velikankega mačkinega hrbta visoko pogorje, iz kojega planote se le tu pa tam, celo gorsko gomoto prijetno oživljajoč, dvigajo posamezni vršaci in kope prav tako, kakor na našem Pohorju. Razgled, ki ga nudijo njegove najvišje točke na celo deželo Koroško, na njeno hribovje in gorovje, na Dravo in njene množestvilne pritoke, na celo vrsto najrazličnejših jezer, mest in vasi, v megleni daljini pa na ves gorati svet nove Avstrije, Gor. Italije in skoro cele Slovenije tja do rastejnjenih hrvaških gora, do Ivanjščinice in do Slemenca, je impozanten in naravnost očarujoč. Je to Osjčica, tudi Grlica (n. Görlitze) imenovana; koroško Pohorje; oboje približno enako visoko in popolnoma enako oklikovano, morfološko geološko spadajoče k centralnim Alpam, sestavljeno iz istih prvotvornih kristalinskih škrilavcev; oboje z isto floro in favno.

Mala Avstrija je zvezala visoko Grlico in globoko ležeče obrežje sanjavega Osojskega jezera z visečo žično železnico, ki obratuje šele tretje leto, a je v tem kratkem času proslavila Grlico in s tem celo Koroško tako, da se jo lahko imenuje privlačno silo prve vrste ne le za domačine, ki se pozimi na njo lahko vozijo za nizko ceno smukat, ampak v še večji meri za brezštevilne inozemce. »Kanalbahne« je že znana povsod in vabi vedno več tujcev in z njimi vedno več denarja v deželo.

Kdor je prilično spoznal velikanske uspehe in napredke, ki jih je v tujsko-prometni industriji dosegla povojna Avstrija, posebno Koroška, ta se mora nehoti spomniti koroške Grlice in njene vzpenjače, ako se, sprehajajoč se po temnih gozdovih našega Pohorja, ustavi pred visokim stolpom s priprostim gorskim zavetiščem in pred razpadlim zidovjem z ostanki nekdanje cerkvice, ki se imenuje sv. Bolfenk na Pohorju (1037 m.). Tisti, ki zagovarjajo pogumno in neustrašeno idejo graditve vzpenjače s pohorskega vznožja pri Radvanju ali Pekrah sem gori k sv. Bolfenku, niso nobeni fantasti, temveč se gibljejo na popolnoma realnih tleh, na katerih se le oni ne znajo znajti, ki ne vedo, kaj pomeni moderni tujski promet v gospodarskem, kulturnem in ne v zadnji vrsti tudi v mednarodnem pogledu.

Dokler pa ta projekt ni uresničen, tako dolgo izletnik tega krasnega in mirnega počivališča ne more doseči drugače nego peš. Poti in stez, ki vodijo sem, izvoženih ali samo izhojenih, zaznamovanih, pa tudi nezaznamovanih, je mnogo, tako da si jih vsakokrat lahko izbereš po mili volji in razpoloženju. Kdor hoče napraviti brez vsakega posebnega napora izlet skozi pohorske gozdove preko svetlih seč k sv. Bolfenku, naj gre skozi pravilčno »Pošto« nad Radvanjem po takozvani severni poti, ki se dviga stopnjeoma po terasah gorskega grebena vedno višje in višje. Kjer je stvarnikova roka pustila v svetišču temnega gozda odprto večje ali manjše okno ali ga je šele napravila neusmiljena sekira drvarjeva, naj se mimogrede ustavi in malo pogleda skozenj proti severu in proti jugu. So na tej poti točke, ki nudijo krasen pogled na Maribor, zlasti pa na Dravsko polje, na Haloze, na Boč, na Rogaško goro in na hrvaško pogorje v ozadju. Tako lahko že v naprej slutiti, kako sijajen razgled te čaka na cilju. Tik predno dosepeš do nje, se pri kapelici sv. Antona s sveževodo »rimskega« vrelca, ki v hladni sencl zelenega gaja vre izpod nje, lahko pokrepčaš za nadaljno pot.

Takozvana »lovska steza«, ki pelje za pohorskimi vinskimi goricami k sv. Bolfenku, je zelo strma, deloma od vode izprana in s koreninami, grmovjem in drevesi preprežena in v vsakem oziru težavna; priporočljiva pa dobrim pešcem z zdravim srcem, ki hočejo v prosti naravi doseči isti efekt, ki ga sicer more nuditi samo zelo vroča parna kopel. Sicer pa prekaša, kar se tiče strmin in težavnosti poti, »lovska steza« še druga, tudi dobro zaznamovana pot, ona namreč, ki vodi skozi Radvanje mimo prejšnjega, sedaj Štampahovega gradu skozi obširne gozdove mimo lovke koč in visokega lovskega prežališča

po zelo napetem, strmim pobočju k gorskemu grebenu.

Cerkveni in posvetni gospodje srednjega veka, ki so kot eksponentje bavarsko-frankovske državne oblasti na Pohorju in v njegovih sosednjih predelih zapovedovali domačemu ljudstvu, so sv. Bolfenka brezdvomno imeli v visokih časih; tam, kjer sedaj stoji »Ruška« koča, so postavili njegovemu učencu, nemškemu cesarju Henriku, lepo, veliko cerkev, cerkev sv. Aneha; tudi v zapadnem Pohorju, tik pod Veliko kopo, 942 m. nad morjem, so njemu samemu, sv. Bolfenku, tu Volbank imenovanemu, dali v mični cerkvi še drugo zavetišče. Gradnja cerkve sv. Bolfenka nad Mariborom v višini 1037 m. nad morjem, tik nad strmim prepadom severnega pohorskega pobočja okoli l. 1450. sredi gozdov, po katerih so se tedaj še klatili volkovi in medvedi, je morala gotovo premagati velike težkoče.

Domače ljudstvo si o tem še danes pripoveduje: Sv. Bolfenk je imel pobožno željo, da osebno zgradi cerkev. Ko premišljuje, kako bi se delo dalo najlažje izvršiti, se mu ponudi hudobec, da mu zgradi cerkev v eni sami noči, toda pod pogojem, da bo prvi romar, ki vstopi v cerkev, njegov. Dan plačila nastopi, ko pride prvi romar: Volk z ugrabljeno ovco. Sv. Bolfenk reče hudobcu: »Romar je tvoj, darilo, ovca, pa moja.« Takoj se začne cela čreda hudobcev na volka, prvega romarja, in ga raztrga na kosce, da njihovemu poglavarju niti dlaka ne preostane. Radi tega razjarjen, se zaleti v ogel cerkve, da nastane v njej velika luknja, ki jo še sedaj kažejo.

Masivni zvonik, toda brez zvonov, še stoji. Tudi del nekdanje cerkvice, z lesenim stolpičkom na strehi, kojega zvončku je vojni čas prizanesel. Kjer so nekdanje stale podobe svetnikov in svetnic in se je pobožno ljudstvo zbiralo k molitvi in cerkveni pesmi, gospodari bradat logar s svojo soprogo kot gostilničar. Le enkrat na leto se zbere na trati pred cerkvijo, na gorskem pobočju, mala cerkvena občina protestantov, da čuje z improvizirane, s svežim smrečjem okrašene lesene prižnice besedo božjo, pravo gorsko pridigo. Gostilničar pa radevolje pokaže vsakemu novemu gostu kamenito verando na severni steni stolpa, odkoder se, razen na jug, na vse strani odpira impozanten in obenem ljubek in mičen razgled: ljubek in mičen tam, kjer se oziraš od neskončnih gozdov pohorskih, od ljubkih holmov in vrhov v Kozjaku, od smehljajočih se njiv in travnikov Dravske doline čez rudeče-rumeno svitajoče se Pekrske vinograde ob Dravi navzdol mimo Maribora na pestre Slovenske gorice; impozanten in omamljiv pa, če proti severu gledaš na velikane avstrijskih centralnih Alp in konečno obstrmiš ob neskončnem morju, ki valovi nad Ogrsko nižino.

Četudi sedaj še manjkata mariborske-mu sv. Bolfenku rdbnost in komfort, ki jih razvajeni meščan le težko pogreša, pa ga vendar krasi bolj kot »Mariborsko« ali »Ruško« njegova idila, ognjena s pajčolanom pravilne preteklosti, in pa očarujoči razgled, ki ga njegova veranda nudi in ga v mikavosti kakor v grandioznosti prekaša samo še bližnji takozvani Mariborski razglednik.

Ko bo sedaj vzpenjača, vodeča do sv. Bolfenka, odprla zelene gozdove in svetle višave našega Pohorja tudi onim, ki ga peš na morejo več doseči, bo sv. Bolfenk še le prav zaslovel, ne le doma, ampak tudi v inozemstvu, ne le kot postajališče in počivališče, ampak kot izhodišče za izlete peš in z avtom po pohorskem grebenu.

Dr. Fr. M.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 26. oktobra ob 20. uri »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Delavska predstava.
Nedelja, 27. oktobra ob 20. uri »Morala gospe Dulske«. Kuponi.
Ponedeljek, 28. oktobra. Zaprto.
Torek, 29. oktobra ob 20. uri »Piskrovez«. Premijera, ab. B.

Petelnova očala so najboljša!

Mariborski in dnevni drobiž

Letalski dan v Mariboru

Z največjim zanimanjem pričakuje vsa javnost jutrišnje letalsko prireditev, ki je po bogastvu in pestrosti sporeda brez dvoma prireditvev mednarodne kvalitete. Že letalski dan v Ljubljani je bil veličastna manifestacija modernega letalstva in so se množice navduševale za drzne zračne akrobate, pilote in telovadce. Senzacija nad senzacijami pa bo smrtni skok Hedy Schuhmannove iz višine 1000 metrov, ki ga bo bržčas ponovila.

Velikopoteznost reklame prireditelja je najboljša garancija za ogromen poset, ki bo brez dvoma najmanj tolik kakor lani, ko se je na Teznu zbralo 30.000 gledalcev. Tokratni meeting bo nudil neprimerno več. Presenečenje bo sledilo presenečenju, kajti vratolomnih drznosti res brezhibnih letal in tolike izvežbanosti ni imel še nihče priliko opazovati. V Zagrebu je pilot Raab s svojimi produkcijami navdušil vse mesto in s strani strokovnjakov, ki pač dobro poznajo in razumejo aerodinamične principe letenja žel navdušeno priznanje.

Z ozirom na velik obisk vljudno naproša Aero-klub občinstvo, da si preskrbi karte za meeting že v predprodaji ali pa na poti do letališča, da s tem prepreči naval pri vstopu na letališče. Blagajne bodo poslovale na Grajskem trgu, Kralja Petra trgu in več jih bo postavljenih na Tržaški cesti. Člani, ki niso kupili vstopnic v predprodaji, dobijo iste samo pri zadnji blagajni pri vstopu na letališče, proti legitimaciji. Za sedeže se ne izdajo posebne vstopnice. Aero-klub se bo potrudil, da preskrbi kolikor mogoče več sedežev. Za vsak sedež se mora nabaviti še nova dodatna vstopnica za Din 10, ki se dobi pri reditelju. Z ozirom na to, da Maribor ne bo imel tako kmalu prilike občudovati letalce mednarodnega slovesa, prosi Uprava Aero-kluba vse posetnike, da si nabavijo pravočasno vstopnico, ki so itak zelo poceni z ozirom na senzacionalni program in velike stroške, ki jih ima pri tej prireditvi. Vstopnice naj se nosijo na vidnem mestu ter se dobe v to svrhu pri vsaki blagajni igle. Kogar se zaloti na letališču brez vstopnice, plača dvojno vstopnino.

Nakupovanje slovenskih posestev na mejli.

K poročilu Narodne obrane o nakupovanju slovenskih posestev v marenberškem okraju po Nemcih se nam zdi potrebno opozoriti, da se slični nakupi vršijo tudi v drugih obmejnih krajih. Tako je prešlo v zadnjem času več slovenskih gozdnih in drugih posestev v Mežiški dolini v nemške roke, a posamezne slučaje poznamo tudi s Kozjaka, Pesniške doline in Slovenskih goric. Osobito vzdolž Mure ter v Apaški kotlini se Nemci silno zanimajo za slovensko zemljo, dočim nasprotno budno pazijo, da ne bi nemška posestva prešla v slovenske roke. Posebno pa se nemški posestniki branijo prodati svojo zemljo primorskim priseljencem. Iz vsega tega je jasno razvidno, da mora biti v ozadju organizirana akcija, bodisi s strani tukajšnjih ali pa inozemskih nemških organizatorjev in voditeljev.

Smrtna kosa.

Umrli je v svojem rojstnem kraju Zabukovje pri Sevnici gospod Anton Ivnik, oče g. Toneta Ivnika, poštnega uradnika v Mariboru, bivši posestnik in trgovec na Bučah pri Kozjem. Danes so ga položili k večnemu počitku. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Mestno kopališče

bo odprto jutri, v nedeljo, ves dan. Prihodnji teden pa bo radi čiščenja parnega kotla zaprto 3—4 dni.

Ljudska univerza v Mariboru.

Predavanje »Pregnan v Sibirijo« bo drevo ob 8. v veliki kazinski dvorani. Univ. prof. dr. Halm bo pripovedoval na podlagi lastnih doživetij in pomembnih zgodovinskih dokumentov o sibirskih ječah in rudokopih, kamor je bilo pregnanih toliko ruskih intelektualcev. Dr. Halm je globok poznavalec ruskih razmer. Saj je živel 10 let v Rusiji in je edini zapadnjak, ki je na ruski univerzi dočiral rusko literaturo. Vso njegovo pot bo ponazorilo 60 lastnih prekrasnih skioptičnih slik.

Jedilno orodje

v srebru, alpaka-srebru in alpaka v veliki izbiri.

Samo prvovrstna kvaliteta!

6 žlic, 6 vilic, 6 nožev, 6 žličk za kavo. I. alpaka s pismono garancijo, v najmodernejših oblikah samo

Din 325.—

6 žličk za kavo z etuiem samo

Din 65.—

etročji pribor, obstoječ iz noža, vilic, žličke in žličke za kavo z etuiem samo

Din 97.—

Urar in juvelir

M. JLGGER & SIN

MARIBOR, Gosposka ulica 15.

Prodaja tudi na obroke.

Ana Karenina.

Ana se zaveda, da ni več, kar je bila. V nadaljnjem razpletu dejanja ji bolesta ljubezen do Vronskega trga srce kos za kosom. Ta hrabra in zvesta žena propada. Nima več moči, da bi se ubranila nečimurnosti; njeno življenje ima samo še namen ugajati drugemu. Otroci se boji in ljubosumnost jo muči. Poltenost jo vrže v objem laži. Svojo propast hoče zakriti z uživanjem morfija — toda od notranjih muk ne more več ozdraviti; do nezvesti jo mučijo slike njene prošlosti in sedanosti, dokler je ne vržejo pod kolesje vlaka. Tolstojevi večeri bodo pričeli v Grajskem kinu 29. tm.

Kar si najlepšega zamisliti morete, to bode:

Stari Heidelberg

Visoka pesem študentske ljubavi, močnejša od tradicije, močnejša od — smrti.

Pride v Union kino

Leharjev »Piskrovez« na mariborskem odru. Kot prva operetna predstava v letošnji sezoni se vprižori v torek, 29. tm. zelo melodiozna in učinkovita Leharjeva opereta »Piskrovez«. Muzika te opere ima mestoma operne momente, dejanje je velezabavno in se vrši v meščanskih in vojaških krogih. Nastopi ves operetni ansambel in otroški zbor. Režira g. Harastovič, dirigira g. Herzog.

Pridobinski davčni zavezanci, ki so dolžni plačevati davek na poslovnih promet po knjigi opravljenega prometa, se opozarjajo, da poteče rok za vlaganje prijavi in plačilo 1% davka za III. četrtletje 1929 dne 31. oktobra 1929. Kdor ne zadosti tozadevnim predpisom do tega dne, prevzame nase vse v zakonu predvidene posledice zamude.

Vodnikova družba.

Knjige Vodnikove družbe izidejo začetkom prihodnjega tedna. Kdor se še namerava prigrasiti za člana, naj stori to takoj. Člane sprejema podružnica Triskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13. Knjige stanejo samo 20 Din. Pripravljalni odbor Centralne organizacije Jugoslovanskih emigrantov (ORJEM) v Ljubljani

opozarja vse krajevne organizacije, pripravljalne odbore, zaupništva in ostalo članstvo, da bo imel dne 3. novembra ob 10. dop. v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti v Ljubljani svoj ustanovni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Za delegate in zaupnike je prisotnost strogo obvezna.

Noseče matere

morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko poruži in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Propagandni polet nad Mariborom.

Srečni posestniki ob tej priliki ulovljenih letakov naj se poslužijo ugodnosti, ki jim jih nudi tvrdka L. Ornik, Koroška c. 9. pri nakupu vsega blaga, kakor je v leta

Letalsko akrobatski meeting v Mariboru

1. Letalo »Jutro« pred startom. 2.) Akrobat Kellner na letalu. 3.) »Jutro« med poletom. 4.) »Jutro« prehaja v loping.

Iz Trsta in Gorice

V Trstu se že danes bojijo dne 30. junija 1930. Takrat preneha zakonska zaščita najemnikov. Življenje v sedanem Trstu je grenko. Za domačine ni več nek danjega zaslužka in tako so obubožane cele družine iz slojev, ki so svoj čas dobro izhajali. Navaden delavec je pravi xrevez. Regnikolo pa živi v Trstu dobro. Prefekt se straši pred spori med lastniki hiš in najemniki radi sledečega zvišanja najemnin, zato pa že sedaj sklicuje sestanke interesentov, na katerih se kaže, da bo treba tehtnih in previdnih ukrepov, če ne bo Trst dne 30. jun. 1930 rebeliral. V Trstu je sedaj še višjih deložacij 1200, kar je grozno število. Izvršenih je bilo že mnogo.

Dovolitev industrijske cone Trstu je fašistični tisk širokojstno pozdravljal. Naznanile so se tudi že razne nove industrije in reklo se je, da začne industrijska cona skoro sijajno delovati. Fašistični tajnik Cobolli je pa na zborovanju tržaške fašistične zveze povedal, da ta industrijska cona še vedno ni primerno oživljena ne v svoji društveni konstituciji in ne v svoji funkciji! Dotaknil se je tudi že neopetovano naznanjene elektrifikacije proge med Trstom in Postojno, o kateri pa je zopet zavladal molk.

Nemških priimkov je v Trstu obilo. Poitalijančeno jih tako-le: Ablauf se zove sedaj Abelaffi, Blumenzweig Fiore, Ellender Elleni, Henzinger Enzini, Kaiser Cesari, Kohn Conti, Platzter Piazza, Richter Richetti, Roth Rossi, Scholz Solazzi, Schwarz Neri, Walderstein Valdisteno. Češkonemški priimek Čermak von Eichenfeld je pretvorjen v Cerma nobile della Quercia.

O skriti opoziciji med kraškim ljudstvom je govoril zvezni tajnik Cobolli na običnem zboru tržaškega fašizma. »Lansko leto se je sicer fašistično korakalo po Krasu in letos je šlo na volišče za režim 90% Kraševcev, toda nekaj je le še, kar bo treba iztrebiti, to je tajno, prikrito opozicijo.« Razsrdil se je nad njo in zagrozil je »prevratnikom«, da jih čakajo hujše obsodbe.

Na sodiščih v goriški pokrajini je sedaj polno razprav proti čezmejnim ubežnikom. V Komnu so bili obsojeni štirje in contumaciam, vsak na 6 mesecev zapora in na trikratno plačilo taks za potne liste. Pavla Metlikovec iz Volčjega grada je bila prišla v Jugoslavijo brez potnih listin in čez nekaj časa se je vrnila. Pri odhodu in dohodu ji je pomagal bratradar.

nec Karel Kukanja. Oba sta bila pozvana pred sodnika v Komen, obsodil je Pavlo Metlikovec na 6 mesecev zapora in trikratno plačilo taks za potne liste, Karla Kukanja pa na 3 mesece zapora in enako plačilo. Poravnati morata tudi vse sodne stroške. Izvršitev razsodbe ostane poldrugo leto in suspenzo.

Tržaški ženski fašij prireja po Krasu gledališke predstave. Nedavno je bila taka prireditev v Šempetru, potem pa v Postojni. Igrajo kako brezpomembno komedijo. Fašisti naženejo ljudi k predstavi. Te klavne prireditve naj bi nadomestile nekdanje lepe in vredne prizoritve naših bivših kulturnih društev!

Šolski skrbnik Mondino je sklical nedavno k sebi šolske nadzornike in didaktične ravnatelje, katerim je posebno priporočil, da naj strogo pazijo na podrejeno učitelstvo, kaj dela v šoli in kako se giblje med ljudstvom. Zlasti pa morajo zahtevati, da se učitelj ne poslužuje nikdar ne v šoli in ne izven šole, drugega jezika kakor italijanskega, ki je nacionalni jezik. Tudi učencem se mora ukazati, da govore izključno italijansko, v šoli in doma. Mondino pravi, da govoriti drug jezik pomeni čestokrat afirmacijo zahtev, ki jih Italijani ne morejo privoliti. Skrbnik je dal nadzornikom in ravnateljem tudi navodila, kako naj registrirajo v italijanski obliki imena in priimke učencev.

Za podporo mali industriji in obliki je določil istrski deželni gospodarski svet prvi fond v znesku tristo tisoč lir, iz katerega se bodo nakazovali prispevki za nabavo strojev in drugega industrijsko-obrtnega orodja. S takimi podporami je spravljajo v deželo regnikolski industrijalci in obrtniki.

Mladi regnikolo Giovanni Pasera je delavec v Gorici. V nekem javnem lokalu se je razgrel in razžalil vladnega načelnika Mussolinija. Potem je še preklel vse fašistične organizacije. Prijel so ga in postavili pred sodnike, ki so mu prisodili 8 mesecev zapora in globo 600 lir.

Ljudska samopomoč v Mariboru
sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ Din 53.000— na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Litteraria

Goriška Matica. Ko je bilo po svetovni vojni in italijanski okupaciji naše Primorje odrezano od ostale, svobodne Slovenije, je bilo treba misliti v Trstu in v Gorici tudi na kulturno osamosvojitve. Knjig, tiskanih v Sloveniji, Italijani večinoma niso pustili preko meje, a tudi ko bi jih bili, bi bile mnogo predrage, da bi se mogle v večji množini razširiti med našim tamkajšnjim ljudstvom. Zaradi tega se je že l. 1919. osnovala v Gorici posebna književna družba, Goriška Matica, ki si je nadelala lepo nalogo, preskrbeti našemu Primorju pod Italijo dobrih in cenjenih slovenskih knjig. Prva publikacija nove družbe je izšla že takoj l. 1919., in sicer je bil to koledar. L. 1920. je G. M. izdala za svoje člane že dvoje knjig, koledar in Alojzija Gradnika »Božje solze«; l. 1921. koledar za l. 1922, Alojzija Remca povest »Naši ljudje« in Joža Lovrenčiča »Gorske pravljice«; l. 1922 koledar za l. 1923., Alojzija Gradnika »Zlata srca« in dr. Egidija »Sirahove bukve«; l. 1923. koledar za l. 1924, F. S. Finžgarja knjigo »Bogu kar je božjega«, Ivana Preglja »Zgodbe zdravnika Muznika« in Soškega črnašolca »Mladega gozdarja« in leta 1924. koledar za l. 1925, Lukovičev roman »Zadnji dnevi v Ogleju«, dr. A. Pavlice »Svetega Frančiška Ksaverskega« in Franceta Bevka »Mlado Zoro«. Tako je prišla Goriška Matica že do 4 knjig letno, a naslednjega leta je izdala že 5 knjig, in sicer: koledar za leto 1926, Franceta Bevka povest »Smrt pred hišo«, Lukovičovo »Evmefijo«, Ivana Bežnika »Otroke stepe« in Ivana Mežeta »Častitljivega dona Bosca«. L. 1926. je izdala šest knjig: koledar za naslednje leto, Damira Feigla »Pasjo dlako«, dr. Justa Bačarja »Zdravje in bolezen v domači hiši«, »Naše kraje v preteklosti«, »Prve korake« za otroke in Fr. Bevka »Brata Frančiška«. Pri istem številu knjig je ostala pa tudi l. 1928., ko je natisnila običajni koledar ter drugi zvezek Bačarjeve poučne knjige »Zdravje in bolezen v domači hiši«, Slavka Slavca povest »Župan Žagar«, Gabrijela Majcena »Zgodovino domačih živali in pitomih rastlin«, »Venec domačih pravljic« ter Fr. Bevka prvo knjigo »Znamenj na nebu« - »Krvave jezdec«. Lani, to je za desetletnico svojega obstoja, katero slavi baš te dni, je pa G. M. izdala za svoje člane poleg koledarja še: Justa Ušaja »Kmečko branje«, Janka Furlana »Dance in Dansko«, Vl. St. Reymonta povest »Pravica«, zgodovinske bajke in povesti iz domačih krajev pod imenom »Iz starih časov« ter Franceta Bevka drugi in tretji del »Znamenj na nebu« - »Škorpione zemlje« in »Črne brate in sestre«, za letos pa pripravila: koledar za l. 1930, dr. Bačarja tretji del »Zdravja in boleznij«, Cirila Drekonja »Pod domačim krovom«, Slavka Slavca »Čigava si?«, »Slike iz prirode«, Gizele Majcena »Knjigo za gospodinjo« ter Bevkovo povest »Mrtvi vstajajo«. Tako je izdala G. M. v desetih letih svojega obstoja 48 slovenskih knjig, ki so se v po 20.000 in nad 20.000 izvodih razširile po Primorskem in deloma tudi pri nas. Ob desetletnici more tedaj ta naša družba s ponosom gledati na svoje delo, ki pač zasluži najvišje priznanje in pohvalo.

»Modra ptica«. V Ljubljani se je osnovala te dni nova založba »Modra ptica«, ki si je nadelala nalogo dati Slovincem v prvovrstnih prevodih najboljša dela svetovnih avtorjev, in sicer po kolikor mogoče nizki ceni in pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. »Modra ptica« bo izdala vsako leto štiri knjige, in sicer prvo decembra, drugo marca, tretjo junija in četrto septembra. Prva knjiga, ki bo izšla še letos bo Knuta Hamsuna »Blagoslov zemlje« v prevodu Rudolfa Kresala, druga bo Antona Čehova »Anjuta« v prevodu Josipa Vidmarja, tretja Johna Galsworthyja »Temni cvet«, katero je prevedel Oton Župančič, četrta pa Maksima Gorkega »Spomini na sodobnike« v slovenitvi Juša Kozaka. Naročnina za vse štiri knjige bo znašala 180.— Din za mehko vezavo, 240.— Din za platneno in 300 Din za polusnjato, plačevala pa se bo lahko tudi mesečno po 15.—, 20.— ali 25.— Din. Pristopnina je 10.— Din. Da bo založba v stalnih stikih s svojimi naročniki, bo izdajala zanje brezplačno mesečno ilustrirano revijo, ki jih bo seznanjala s vsemi pojavi v domači in tuji književnosti. Nova založba je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23.

Nov literarni tednik »Roman« je pričel izhajati te dni v Ljubljani. Namen tednika je, vzbuditi v najširših slojih smisel za leposlovje, zato prinaša že v prvi številki začetek dveh romanov in sicer »Zlatega demona«, ki ga je spisal znani ameriški pisatelj Rex Beah in izvrjnega slovenskega dela »Nezakonska mati« izpod peresa P. R. Poleg romanov bo pa prinašal novi tednik, ki stane samo 2 Din, tudi krajše novele, listke, črtice itd. ter nasvete za ženske, dom in življenje.

Sport

Sportklub (Gradec) v Mariboru.

V nedeljo, 27. tm. ob 15. igra na igrišču SK Železničar »Sportklub« iz Gradca proti »Železničarjem«. Tekma bo sigurno nudila prvovrstni športni užitek, kajti Sportklub je rutinirano prvorazredno moštvo na I. mestu graške provenstvene tabele s 6 točkami in goaldiferenco 9:1. V treh prvenstvenih tekmah je zmagal: proti Kastner & Öhler 4:0, proti Hakoah 3:0 in proti Sturm 2:1. Tudi G. A. C. je bil poražen od njih v pokalni tekmi v razmerju z 3:2. Ako pa navedemo še par rezultatov z vodilnimi klubi Dunaja, kot z Vienno 1:1, z F. A. C. 0:2, s Slovanom 2:0 in s Sportklubom na Dunaju 1:2, smo podali dovolj jasno sliko o moči odličnih gostov. Ker so tudi Železničarji v zadnjem času pokazali dobro formo kot v tekmi proti Rapidu (1:1) ter v Leobnu in jim bo mogoče nastopiti v kompletni postavi, bo tekma vsekakor nudila prvo-

VARČEVATI?

a vedno z premislekom znano je: najboljšje blago je vedno najceneje.

Vedno večji razmah

KARO čevliev

za jesen in zimo

je brez besed najboljšje dokazilo za to. Samo ena poskušnja Vas naredi za stalnega odjemalca. V

vrstno igro. Kakor doznavamo, bo nastopil v vrstah Železničarjev Čamerik (A. S. K. Primorje), ki se nahaja v Mariboru, kar bo gotovo pojačanje za moštvo Železničarjev. Sodil bo g. Bizjak. V predtekmi nastopita ob 13.30 mladini SK Rapida in SK Železničar-ja. Tudi tu je pričakovati lepe in napete igre, kajti mladine predvedejo mnogokrat lepšo igro kot prva moštva. Sodil bo g. Vesnaver.

SK Železničar.

Postave mladine proti Rapidu: Bišof, Kositer, Urbančič, Kohout, Smeh, Horaček, Zgonc, Antoličič, Bačnik II, Seničar, Dobrila. Vsi navedeni igralci morajo biti v oblačilnicah ob 13.

ISSK Maribor nogometni odsek (službeno).

Sledeči igralci morajo biti v nedeljo dne 27. t. m. ob 5. na glavnem kolodvoru: Hreščak II, Koren I, Koren II, Kirbiš, Konič, Laznička, Najžer, Pliberšek, Prevornik, Pepček, Tonček in Stanc. Načelnik.

Sodniki kot avtomobilski strokovnjaki

Več uglednih zastopnikov madžarskega sodniškega stanu je poslalo nedavno justičnemu ministru vlogo s prošnjo, da naj se sodniki teoretično in praktično izvežbajo za avtomobiliste, da bi mogli tako številne prometne nezgode, ki pridejo pred sodišče, lažje presojati. Ministrstvo se je popolnoma strinjalo s tem predlogom in takoj določilo 12 sodnikov, ki bodo absolvirali avtomobilski tečaj. Tem sodnikom bodo kasneje izročene vse tožbe radi prometnih nezgod.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 202

Gotovo je samo to, da se je Leonorina gondola naglo obrnila nazaj ter zdrčala z vso brzino proti palači Altieri.

Slišal je bil barkarol!

Tudi on je spoznal Rolanda Kandiana. In ta opomin, ki je prišel tako nenadoma, ga je presunil s trepetom od nog do glave.

Barkarol je pogledal Rolanda s čudnim pogledom, polnim strahu, hvalečnosti in sočutja.

In spustil se je v beg proti palači Altieri.

In da Rolandu ni tako neodoljiva sila priklepala oči na Leonoro, da je le za hip pogledal barkarola, bi bil spoznal v njem Dandola, Leonorinega očeta.

Gondola je izginila.

Rolandove prsi so se napele, hropenje se mu je dvignilo iz grla, in njegove roke, ki so se iztegnile v noč proti njej, oboževanki, so padle v brezupni gesti nazaj.

Toda skoraj takoj nato je vztrepetal. Njegov pogled se je bil mašinalno obrnil proti mostu Vzdihljavej in je ob zidu mrkle jetnišnice zopet zagledal Grimanijev čoln.

Takoj se je spustil proti njemu in ga dosegel s par udarci vesel. Grimani je z začudenjem videl prihajati to gondolo, ki jo je veslal nekdo, ki ni bil barkarol. Menil je izprva, da je kdo izmed samotnih izprehajalcev, ki so se vozili tuhtam okrog jetnišnice; saj ima tudi groza svojo privlačno silo.

Zato je porinil svoj čoln k zidovju, ki je bilo vse obraščeno s solitrom, in se prijel za vzdano železno kljuko, hoteč pustiti izprehajalca mimo. Treba je omeniti, da ni razumel naglega prizora, ki se je pravkar odigral. Videl je prihajati Leonorino gondolo, videl tudi, kako se je nenadoma obrnila.

»Nocoj ne bo nič!« je zamrmral.

Toda videč, da se je Rolandova gondola pritisnila k njegovi, je začel čutiti polujasno slutnjo bližnje, a neznane nevarnosti.

»Halo!« je kriknil. »Izvolite se pobrati stran od tod!«

Roland ni odgovoril nič drugega kakor:

»Benetke in Sv. Marko.«

To je bila zadnja parola zarotnikov.

Grimani je bil takoj pomirjen.

Roland je stopil preko robov obeh čolnov v Grimanijevo ter sunil svojo lastno gondolo z nogo, tako da se je odzibala po vodi.

Nato je stopil na sprednji del gondole in jo priklenil k tisti železni kljuki za katero se je poprej prijel Grimani.

Nato je sedel in dejal mirno:

»Izvolite sesti, gospod Grimani; imava se nekaj pomeniti.«

Grimani je gledal vse te priprave brez prevelikega začudenja, prepričan, da ima opravka s kakim zarotnikom.

Ob zadnjih besedah Rolandovih je sedel njeemu nasproti na klopico ter vprašal:

»Kdo ste pravzaprav, gospod?«

Roland je snel svojo krinko, in Grimani je vztrepetal od groze; kajti, še nikdar ni bil videl med zarotniki tega moža, dasi mu je pravkar dal parolo. A zarota je bila tako široko razpredena po vseh Benetkah, da je bilo — med nebrojnimi podmenami, ki so mu šinile v možgane — mogoče, da mu je poslal tega moža kak kolovodja.

»Gospod,« je dejal z mirnim glasom, »vaš obraz razločim, a vidim, da ste mi neznani; in vendar ste izrekli besedo ...«

»Ki vam priča, da sem član velike zarote?«

Grimani se je naklonil, a je oprezno molčal.

»Vedite torej,« je dejal Roland, »da se motite;

jaz nisem zarotnik in nisem izmed vaših ljudi, in če sem rabil parolo kript pod Sv. Markom, sem jo zato, ker sem se vam hotel mirno približati, da se nekaj pomeniva.«

Grimani je prebledel. Kletvica mu je bruhnila iz ust in mahoma je planil kvišku z bodalom v desnici. Toda preden je mogel zamahnuti, je Roland s tisto čudovito gibčnostjo in močjo, ki so mu jo podeseterili silni naporji v gorah in morda še bolj njegovo delo v podzemeljski temnici; zagrabil zapestje svojega nasprotnika, ki je ob tem prijemu zarjul od gneva in izpustil orožje, da je padlo na dno čolna.

Roland je pobral bodalo in ga pomolil Grimaniju.

Ta ga je vzel, ves neumen od začudenja, in zajecjal:

»Kaj hočete?«

»Takoj boste vedeli, ako si hočete naložiti trud: da me mirno poslušate dve minuti. Toda izvolite sesti; vaše živahno gibanje utegne še prevrniti čoln.«

Grimani je bil ukroten: ubogal je.

»Poslušam vas,« je dejal.

»Gospod,« je povzel Roland, »vidim, da me ne poznate. Moram vam torej povedati, kdo sem. Ali se spominjate nekega izvestnega večera pri kurtizani Imperiji, kjer ste opsovali pesnika Aretina, pa

vas je neki lakaj pograbil in vrgel iz njene hiše?«

Grimani je oskalil zobe pri tem neprijetnem spominu.

»Vidim, da se spominjate,« je dejal Roland.

»Pozneje ste se že trikrat poizkusili maščevati nad tem revežem Aretinom, misleči, da je bil on tisti, ki vas je dal vreči na ulico. Toda nerazumljiva usoda je hotela, da se je vaše maščevanje v odločilnem trenutku vselej klavrno izjalovilo.«

Grimani, osupel in prestrašen, je zijal z gnevom in strastno radovednim pogledom v neznanca, ki mu je govoril take besede.

»Gospod,« je nadaljeval Roland, »jaz sem tisti, ki je povzročil neuspeh vaših maščevalnih poizkusov. Jaz sem tisti, ki je stopil med vas in med pesnika Aretina. Nisem hotel, da bi ga zadela vaša roka po krivici. Po krivici, pravim, kajti po mojem in ne po njegovem ukazu vas je sluga prijel in nesel iz dvorane, pred očmi vseh vaših prijateljev.«

»Prokleta!« je zarjul Grimani. »Kdo si pravzaprav?«

»Takoj vam povem ... Ali ni bil vaš oče, stari Grimani, l. 1509, član Svete Desetorice?«

Grimanija je streslo od glave do nog; izpreletel ga je drhtljaj, predhodnik groze in ga oblij z ledenim mrazom.

»Ali vaš oče,« je nadaljeval Roland, »ni bil eden izmed tistih, ki so obsodili starega Kandiana in mu dali iztakniti oči? Povedati vam moram nekaj, česar še ne veste. Oslepljenega starega doža so pustili samega na neki cesti; šest let je živel ob javni dobroti, to je v najbednejšem siromaštvu, ki ga more spoznati človeško bitje. In vi, ki ste sin enega izmed njegovih sodnikov, vedite zdaj, da sem jaz sin tega obsojenca.«

»Roland Kandiano!« je vzkliknil Grimani zamolklo.

»Da,« je dejal Roland. Njegov glas je postal hripav in trd in zdelo se je, da hoče stresiti nasprotnika, kakor veter neurja, ki strese drevo in ga maje v njegovih koreninah. »Da, Roland Kandiano ...«

»Vaš oče je storil podlo dejanje, gospod; dasi je dobro vedel, da moj oče ni zagrešil nobenega prestopka proti zakonu, vendar je stari Grimani, kot dober oče, obsodil starega Kandiana; kajti storil je to strašno podlost samo zato, da osigura vašo bodočnost. In res, posrečilo se mu je; in dočim ste vi prosti in brezskrbni vodili svojo mladost na izprehod od Rialta do Lida, med smehljaji lepih benečank, sem jaz ihtel v globini beneških ječ in se vpraševal, kakšen je moj zločin, ihtel ... poslušajte ... prav tako, kakor ihtite glasovi, ki jih slišiva v tem trenutku.«

Meblovano sobo

oddam takoj gospodični. Jože-Vošnja-kova ulica 20, vrata 3, poleg Sodne ulice. 2734

Enonadstropna hiša

na Pohorju z vrtom Din 32.000, vinograd pri Mariboru z lepo hišo, dve kravi itd. Din 100.000, dvo nadstropna hiša v Mariboru Din 140.000, eno nadstropna hiša v Mariboru Din 80.000. Lepa vila z vrtom Din 200.000 in Din 135.000. V najem in nakup: gostilna in kavarna, pekarna, žaga, opekarna in gozdovi. — Realitetna pisarna »Rapide«, Maribor, Gosposka ul. 28. 2756

Veliko tlakovano klet

z vodno in električno napeljavo oddam. Aleksandrova cesta 48. 2754

Dve prazni sobi

za pisarno ali obrt oddam. Aleksandrova cesta 48. 2753

Nove spalne in jedilne sobe

po najmodernejšem vzorcu ugodno prodam. Mizarstvo Kompara, Aleksandrova cesta 48. 2752

Dijaka ali mladega gospoda

sprejem na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Večernika«. 2751

Kratek glasovir

radi selitve prodam zelo poceni. Prešernova ulica 34 II. 2668

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor Vetrinjska ulica 17. 2319

Fotografiram vse!

Portreti, brzosliske, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoateljé. Fotomeyer, Gosposka 39. 2286

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Frano Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Dajte avtomobile,

motorje, in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodete potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. A. Komei, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. III

Dve uradnici

ali dijakinji sprejem s 1. novembrom na stanovanje. Aleksandrova cesta 64 I, balkon levo, blizu kolodvora. 2749

Mirna gospodična

išče prazno sobo s štedilnikom. Ponudbe pod »Soba« na upravo »Večernika«. 2748

Dve sobi in kuhinjo

s pritliklinami oddam. Obmejna cesta 12, zraven Rapida. 2746

Stanovanje sobo in kuhinjo

oddam rodbini brez otrok (dva odrasla otroka nista izključena). 2743

Oddam takoj stanovanje

soba, kuhinja in pritikline. Stritarjeva ulica 35. 2740

Popravila

ur, zlatnine, srebrnine in gramofonov najbolje, najhitreje in najceneje samo pri tvrdki

M. Iger-ja sin, Maribor

Gosposka ulica 15. 1547

Zaves, mrežaste in klekljane čipke, posteljna pregrinjala, damsko perilo senčnike, vezene, monograme naročite najceneje pri Olgji Kosér, Ciril-Methodova 12, desno. 483

Praktikantinja za pisarno,

zmožna vsaj delno angleščine, se sprejme. Zglasiti se je Wildenrainerjeva 15, F. Domicelj. 2725

Lepa, dobro ohranjena

perzijska preproga, modra z fres bouduro na prodaj. Na vpogled dnevno razen sobote v česalnem salonu Fettich, Maribor, Ulica 10. oktobra. 2724

Gospodično sprejem na stanovanje,

eventuelno tudi na hrano. Naslov v upravi lista. 2745

Meblovano sobo blizu Koroške ceste

iščem. Ponudbe pod »14 dni« na upravo lista. 2717

Trgovino z mešanim blagom

v bližnji ali daljni mariborski okolici kupim ali vzamem v najem. Ponudbe pod »Mešana trgovina« na upravo lista. 2735

Splošna posvetovalnica

tudi v najtežjih življenjskih in gospodarskih vprašanjih, zanesljivo, zaupno, najceneje pri »Marstanu«, Koroška c. 10. Preskrbi tudi razna naročila, prestave itd. 2738

Za najemnike

edino obl. konces. posredovalnica »Marstan«, Koroška cesta 10. Točasno nekaj stanovanj razpoložljivih. Prijava stanovanj, sob, lokalov, brezplačno, dnevno velika izbira najemnikov.

Prazna solčna soba

se s 1. novembrom odda boljšemu gospodu ali samostojni dami. Na željo se s sobo odda tudi prazen kabinet. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Večernika«. 2733

Učenec, kateri ima veselje za risanje

se sprejme. Franc Ambrožič, Grajska ulica 2. 2757

Pletenine vseh vrst

obleke, telovnike in perilo izdeluje solidno in po ceni pletarna M. Pelan, hiša bolniške blagajne, Rotovski trg št. 4. 2726

Oddam takoj stanovanje

v okolici Maribora. Soba, kuhinja in velik lokal, pripraven za obrtnika. Prednost ima mizar z družino brez malih otrok. Naslov v upravi lista.

Francoski konverzacijski pouk

daje gospodična francoske narodnosti otrokom in gospem. Naslov pri upravi lista. 2723

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 17

CELJE, ALEKSandrova c. 1

PTUJ, SLOVENSKI TRG „PETOVIA“

2647

I. marib. barvarna in kem. pralnica

Ludvik Zinthauer

Sprejemalnica: Glavni trg 17
Delavnice: Usnjarska ulica 21-23
Ustanovljeno: 1852 2426

Naznanilo!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvorila v Mariboru, Gospojna ulica št. 3 trgovino

s premogom in drvmi

Potrudila se bom postreči cenj. občinstvo z najnižjimi cenami. Priporoča se najtopleje

O. HETZL

2742

Karbit, baterije, bencin

Najboljše olje za avtomobile, motorje, kolesa in šivalne stroje vedno in vsaka količina na zalogi. Specijalna delavnica za popravila šivalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev.

Šramba motorjev in koles čez zimo.

JUSTIN GUSTINČIČ

mehanična delavnica in trgovina dvokoles, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14

2738

Svetovna tvrdka

2718

Išče v Mariboru za takoj ali pozneje

trgovske lokale

na ulico

Ponudbe prosi pod šifro „Zračno“ na upr. lista

Angleško in dobro češko sukno i. t. d. za moške obleke in površnike nudi tvrdka

Franjo Majer, Maribor.

2192

Razsvetli bolje z notranje matiranimi

OSRAM

žarnicami.

Zahtevajte povsod „Večernik“!

ZEISS PUNKTAL

Diplomirani optik z državnim izpitom

PETELN

MARIBOR, GOSPOSKA 5

»JDEAL«

MARIBOR

Tel. 2450

Tel. 2480

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

Gostilno ali vinotoč

v sredini mesta iščem za takoj.
Ponudbe na upravo Večernika pod „Vinotoč“

2760

ODOL

2338

Kalodont, Clorodont, Pebeco i. t. d. nudi

najugodnejše

in kupi ODOL steklenice.

Galanterijska trgovina

Drago ROSINA

Vetrinjska ulica št. 26

Spomnite se CMD!

Novo otvorena trgovina s premogom in lesom

Tinnauer

Maribor 2544

Gregorčičeva ul. 9

vhod tudi skozi Slovenska ul. 8

se priporoča cenj. občinstvu za blagohotna naročila.

Cene brezkonkurenčne!

Postrežba točna in solidna!

Kožuhovinasti plašči

in krzno za obšive novo dospel.

Krzno od Din 30— naprej.

K. Gränitz, krznar, Maribor

Gosposka ulica 7.

2658

Razpis!

Cerkveni konkurenčni odbor v Zgornji sv. Kungoti razpisuje oddajo vseh popravil pri cerkvi, stolpu, vseh nadarbinskih cerkvenih in župnijskih poslopij v Zgornji sv. Kungoti. Vsa dela, zidarska, tesarska, kleparska, mizarska, pleskarska itd., se oddajo skupno enemu stavbeniku. Interesentje se prosijo, da oddajo svoje pismene in pravilno kolekovane ponudbe župnišču v Zgornji sv. Kungoti do 31. oktobra t. l. do 10. ure dopoldan. Odbor si pridrži pravico proste oddaje dela brez ozira na višino ponudbe. Prekritje cerkve in novo pokritje župnišča se mora izvršiti še pred zimo.

Zg. sv. Kungota, dne 22. oktobra 1929.

Cerkveni konkurenčni odbor Zg. sv. Kungota

GOSPEL

HCERKEI

Hotel pri Zamorcu

v sredo, dne 30. oktobra 1929 otvori na mnogostranske zahteve znana voditeljica lanske graške razstave „POGRNJENA MIZA“, ga Helena Weyand iz Düsseldorfa

2. tečaj v finem pogrinjaniu mize

zvezan s predavanjem: Bon ton v modernem življenju. Kako naj jemo?

Med drugim se bodo popolnoma pogrnille štiri različne mize s sodelovanjem dam. Pri tem se bo rabil le najmodernejši porcelan, kristal in srebro. Kako povabimo goste in kako priredimo slavnost? Obnašanje in forma. Serviranje oslužbencev, hišne gospodinj, uravnavanje servjet, vrsta jedil itd. Dnevni tečaj od 15.—17. ure, večerni od 20.—22. ure. Honorar za cel tečaj 75 Din. Tečaj se bo vršil 30. in 31. oktobra in 4. novembra. Vstopnice k tečaju se dobe v trgovini z muzikalijami Höfer.

2759

Kakor napovedujejo vremenski preroki bo zima letos še hujša kot lanska.

Dasiravno je vreme izvanredno toplo in ugodno je vendar **neobhodno potrebno**, da se že sedaj vsak zanima, kje si bo najugodnejše in najcenejše nabavil

L. ORNIK KRZNO

kot obšivek za zimski plašč.

2522

Specijalna izbira tega predmeta je le pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR, KOROŠKA 9

kjer si vsak lahko povsem neobvezno ogleda bogato zalogo.

Barhende, flanele

moške in ženske plašče, kakor vso zimsko, blago si nabavite v dobri kva. in in solidnih cenah pri znano stari trgovini

I. PREAC, Maribor, Glavni trg 13

V nedeljo, dne 27. t. m. bo v gostilni Tomše v Pekrah

KONCERT

Tudi za dobre domače klobase in pristnega pekerčana bo priskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča gostilničar **TOMŠE**.

2622

Motex, vrvi, vazelino in kremo za čevlje, trikotažo, pletenine, nogavice, copate, čevlje, drobnine, parfumerijo i. t. d. na debelo in na drobno priporoča

Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ulica 26.

2736

„VELOUR“

JE MODNI KLOBUK.

Največja izbira v vseh
kvalitetah in cenah.**KRZNA**VSEH
VRST

najceneje

**SALON
CHIK**

MARIBOR — GOSPOSKA UL. 15

2747

Moški, ženske, stari, mladi!Vam vsem je naša znana PLETARNA za to
zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

2388

Vse iz čiste volne in tako poceni, kakor še dosedaj
nobeno leto. Zato pa predno te reči kupite, si oglejte to**VELIKO ZALOGO** v pletarni **M. VEZJA**
Maribor, Vetrinjska ulica 17**KAJENJE JE STRUP!**Vsak se lahko igraje odvadi zdravju škodljivem kajenju,
z našimi „EX“-tabletami. V 14 dnevih prestane tudi naj-
strasnejši kadilec kaditi, ako vzame „EX“-tablete dnevno
trikrat. So popolnoma neškodljive. Omot Din 30.— in
poštna. Cela kura pet omotov Din 145.—, franko.

2407

Razpošilja po povzetju

„Aurora“ Sekt. 19, Novisad, Zeljeznička 38.

Exportna hiša „LUNA“Najcenejši nakup galanterije, vezene, otroških igračk ter pletenih
domačega izdelka

otročje nogavice od	Din 5.— naprej
damske nogavice od	Din 7.— naprej
moške nogavice (sokni) od	Din 8.— naprej
vezenine od	Din 1.— naprej
čipke od	Din 1.— naprej

Pleteni telovniki z rokavi, puloverji, cele obleke, perilo za dame
in gospode, za novorojenčke opreme lastnega izdelka. — Čevlje
za dom, čevlje za telovadbo, otroške čevlje in sandale. Nadalje
nudim: kravate, samoveznice, svilene trake, gumbje, sploh vse
potrebščine za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah.
Torbice, nahrbtnike, škaflice za peresnike, table itd. v veliki izbiri.

Ugodna prilika!

Ugodna prilika!

Češki puh

2728

se vsled opustitve po lastni nabavni ceni razproda v trgovini

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13**NOVO DOSPELO!**Krzneni ovratniki po Din 120.—, 130.—,
160.— itd. Pliš za plašče in obšive. Pod-
laga za plašče in jopiče. Baržun za ob-
leke v vseh modnih barvah. Manufakturno
blago. Vsakovrstno drobno blago.
Volnene nogavice in rokavice. Telovniki
in puloverji. Trikot perilo za dame, go-
spode in otroke.

Solidna postrežba! Zelo zmerne cene!

2750

F. MICHELITSCH, MARIBOR
modna trgovina „K nevesti“, Gosposka ulica 14**TELEFUNKEN 40 Z ZVOČNIKOM**in nič drugega je popolna priprava, s
katero slišite brez antene, brez spoja
z zemljo in brez baterij vse evropske
postaje.

2653

RADIO-STARKEL, MARIBOR, TRG SVOBODE 6
SPECIJALNO PODJETJE ZA RADIO-TEHNIKO.**Spominjajte se CDM!****Radi****inventure, zelo znižane cene!**

2086

Galanterija, igračke, drobnarija, hišne in kuhinjske potrebščine, na-
hrbniki, košarice za na trg, ročna dela in otroški vrtci. Vse vrste
ščetk za glavo, obleke in čevlje, ščetke za zobe od Din 1-50 naprej.
Vse vrste čipk in vezenin. En karton šolske pavole bele Din 21.—,
karton šolske pavole rjave in črne Din 25.—, 6 parov moških nogavic
Din 39.—, 6 parov damskih nogavic Din 39.—, 6 žebnih robcev Din
14-18.—, 6 ovratnikov, trde ali kaučuk Din
18.—, perlini trak, bel ali barvani m Din 1.—
itd. Prepričajte se sami in ostali boste sigur-
no stalen odjemalec. Se priporoča**Josip Mlinarič**
Maribor, Glavni trg 17**Tovarniška zaloga perila in volnenih pletenin**

2665

zato pri največji izbiri izredno nizke cene.

Samoveznice

čepice

klobuki i. t. d.

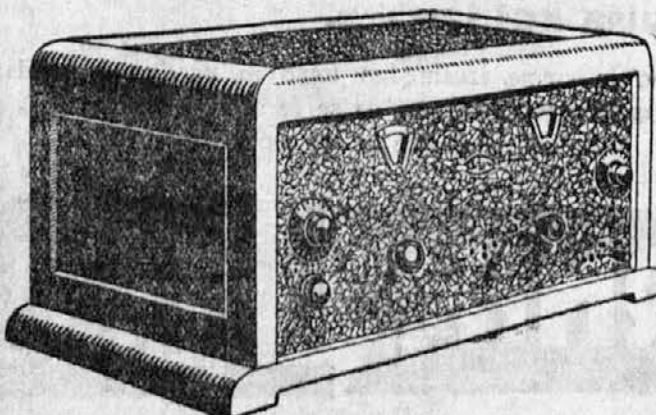
JOS. KARNIČNIK, Maribor, Glavni trg 11.**PREVZEM TRGOVINE!**Cenji občinstvu naznanjam, da sem
prevzel specerijsko trgovino Antona
Jurše v Meljski cesti ter jo namestil v
novi stavbi gosp. Vlahoviča na vogalu
Aleksandrove in Meljske ceste. Prosim
za isto zaupanje, kakor ga je užival moj
prednik.Potrudil se bom, da cenji odjemalce
s točno postrežbo, dobrim blagom in
najnižjimi cenami popolnoma zadovoljim.
Priporoča se**JULIO OMERZU, MARIBOR.****Za hladne dneve
toplo perilo**Trikot perilo
Obleke za otroke
Reform hlače
Nogavice in rokavice
Moderni volneni telovniki
Jopiči in puloveri

Največja izbira. Cene nizke

2659

C. BUDEFELDT
Maribor, Gosposka ul. 4-6**Radijska oddajna postaja Ljubljana**

Vljudno sporoča vsem cenjenim interesantom, da smo otvorili

v Mariboru, Gosposka ulica 37**podružnico našega prodajnega oddelka**Ker je v našem dvojnem interesu, da
vaš aparat dobro deluje ter da ste z njim po-
polnoma zadovoljni, ste lahko prepričani,
da boste pri nas najskrbneje postreženi ter
da vam bomo dobavili le kvalitetno blago.Naša podružnica montira antene, oskrbi
vse predelave in modernizacije vašega apa-
rata, polni akumulatorje in oskrbi za vsak
prodani aparat poštno dovoljenje.Vljudno vas vabimo, da nas obiščete v
našem lokalu, Gosposka ulica 37 ter da
opozorite na nas cenjene svoje in znanke.**RADIO - LJUBLJANA**

Maribor, Gosposka 37

Ljubljana, Miklošičeva 5

2732